

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	4
Omgevingswet	4
Wabo	11
Natuurbescherming	15
Waterwet	17
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	17
Sociale zekerheid overig	20
Bestuursrecht overig	21
APV	21
AVG	22
Meststoffen	23
Open overheid	23
Vreemdelingenrecht	25
Asiel	25
Procesrecht	27
Toezicht en vrijheidsontneming	27
Vreemdelingenbewaring	28

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 95

Rechtbank Limburg, 13-12-2024, [ECLI:NL:RBLIM:2024:10161](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht, het college.

Awb 1:2

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.2

Bomenverordening gemeente Maastricht

BELANGHEBBENDE. WABO. HANDHAVING. Afwijzing handhavingsverzoek vanwege kap twee taxusbomen op begraafplaats. In bezwaar alsnog herplant- en instandhoudingsplicht opgelegd. In dit geval heeft eiseres een grafrecht op (een stukje van) hetzelfde kadastrale perceel als waarop de taxusbomen stonden. Gelet hierop heeft eiseres als een soort ‘beperkt zakelijk gerechtigde’ tot (een stukje van) het perceel in beginsel een rechtstreeks betrokken belang bij het handhavingsverzoek dat zij naar aanleiding van het kappen van de bomen heeft ingediend. Dat er zich geen feitelijke gevolgen kunnen voordoen, in welk geval de genoemde jurisprudentie niet van toepassing zou zijn, is niet gebleken. Verwijzing naar ABRS 13-04-2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BQ1077](#) en ABRS 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1703](#). Dit betekent dat eiseres belanghebbende is en haar verzoek om handhaving zich laat kwalificeren als een ‘aanvraag’ als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Ook is zij door het college terecht ontvankelijk verklaard in het bestreden besluit.

JnB 2025, 96

ABRS, 29-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:313](#)

minister van Financiën.

Awb 6:6, 6:19, 8:58

Wet politiegegevens (hierna: Wpg)

GOEDE PROCESORDE. Afwijzing verzoek kennisname verwerkte persoonsgegevens in de zin van Wpg. Verwijzing naar uitspraak 15-02-2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:397](#)). Ook na afloop van de beroepstermijn en indien die termijn is gegeven, kunnen na afloop van de termijn als bedoeld in artikel 6:6 van de Awb, gelet op artikel 8:58 van de Awb, nadere stellingen of argumenten, nadere gegevens of nadere stukken, ter onderbouwing van een eerdere beroepsgrond worden ingediend, tenzij dat in strijd is met een goede procesorde. Dit geldt ook als er sprake is van een besluit in de zin van artikel 6:19 van de Awb, zoals hier het geval is. Er is strijd met de goede procesorde, indien de nadere stellingen of argumenten, nadere gegevens of nadere stukken verwijtbaar zodanig laat worden ingediend, dat de andere partijen worden belemmerd om daarop adequaat te reageren of de goede voortgang van de procedure daardoor anderszins wordt belemmerd. Geoordeeld wordt dat de rechtbank de gronden die [appellant] pas op de zitting heeft aangevoerd, mede gelet op het belang van de minister bij een goede voorbereiding van een adequate reactie, buiten beschouwing heeft kunnen laten wegens strijd met de goede procesorde.

JnB 2025, 97

Voorzieningenrechter ABRS, 29-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:300](#) (niet gepubliceerd op

www.rechtspraak.nl)

burgemeester van Landgraaf.

Awb 8:81

VOORLOPIGE VOORZIENING. SPOEDEISEND BELANG. Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening. I.c. heeft de burgemeester gelast de schuur met paardenboxen gelegen aan de [locatie] in Landgraaf (hierna: het lokaal) gedurende zes maanden gesloten te houden. Als gevolg van de sluiting heeft [verzoeker] zijn paarden ergens anders onder moeten brengen. [verzoeker] meent echter een spoedeisend belang te hebben omdat hij de kosten van die alternatieve huisvesting niet kan dragen. Nu [verzoeker] verzoekt om een voorlopige voorziening is het aan hem om te onderbouwen dat er sprake is van een spoedeisend belang. Uit de bankafschriften blijkt niet wat de vaste lasten zijn van [verzoeker]. Dat er beslag is gelegd op een deel van de AOW-uitkering van [verzoeker] en hij gebruik maakt van gefinancierde rechtsbijstand, zegt op zichzelf niets over de huidige financiële situatie van [verzoeker]. Geoordeeld wordt dat [verzoeker] met de overgelegde financiële gegevens dan ook nog altijd onvoldoende onderbouwd dat hij de kosten van het stallen van zijn paarden niet zou kunnen dragen. Gezien het voorgaande ontbreekt een spoedeisend belang voor het treffen van de gevraagde voorziening.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2025, 98

MK ABRS, 29-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:314](#)

burgemeester van Hoorn.

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET. SLUITING WONING. EVENREDIGHEID. Sluiting woning voor drie maanden. Niet in geschil is dat de ex-vriend van appellante de hennepplantage buiten haar medeweten en tijdens haar afwezigheid in de woning heeft opgezet en dat appellante na terugkomst uit Thailand daarmee geconfronteerd is. In beginsel kan de rechthebbende een verwijt van de overtreding worden gemaakt als deze weet dat in zijn of haar woning een hennepplantage aanwezig is, maar vervolgens geen actie onderneemt, door bijvoorbeeld de politie te bellen. I.c. wordt geoordeeld dat de nadelige gevolgen van de sluiting onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen doelen. De burgemeester had daarom aanleiding moeten zien om af te zien van het sluiten van de woning. Gelet op de kwetsbare positie waarin appellante zich bevond, kan er niet van worden uitgegaan dat zij in staat was om te verhinderen wat er in haar woning is gebeurd en kan haar niet worden verweten dat zij geen actie heeft ondernomen toen zij de hennepplantage ontdekte. Het feit dat appellante geen verwijt treft, haar sociale en psychische kwetsbaarheid en de nadelige gevolgen die zij van de sluiting heeft ondervonden, onder andere het verlies van haar woning, wegen zwaarder dan het belang van de burgemeester bij sluiting.

JnB 2025, 99

Tussenuitspraak ABRS, 29-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:330](#)

burgemeester van Roermond.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:6

Opiumwet 11a, 13b

HANDHAVING. OPIUMWET. SLUITING WONING. VERZOEK OM HERZIENING. Afwijzing verzoek van appellant om herziening van een besluit tot sluiting van zijn woning op grond van de Opiumwet. I.c. wordt geoordeeld dat de burgemeester in zijn reactie op het herzieningsverzoek van appellant niet is ingegaan op de persoonlijke omstandigheden die appellant naar voren heeft gebracht. De gevolgen die appellant heeft benoemd zijn ingrijpend. Omdat uit de besluitvorming niet blijkt dat de burgemeester de omstandigheden heeft meegewogen, is de afwijzing van het herzieningsverzoek onvoldoende gemotiveerd. De rechtbank heeft dit niet onderkend. Of de afwijzing van het herzieningsverzoek ook onevenredig is kan, omdat dit besluit niet goed is gemotiveerd, op dit moment niet goed worden beoordeeld. De burgemeester wordt in de gelegenheid gesteld zijn reactie op het herzieningsverzoek van een deugdelijke motivering te voorzien.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 100

Voorzieningenrechter Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 23-01-2025,

[ECLI:NL:RBZWB:2025:294](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Altena, het college.

Omgevingswet 1.1 bijlage, 5.1 lid 1 onder a, lid 2 onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2

Omgevingsplan Altena

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. ETFAL. Omgevingsvergunning appartementencomplex voor 36 appartementen en een parkeerplaats. Aan de voorzieningenrechter ligt niet de vraag voor of de bouw van het gehele appartementencomplex in overeenstemming is met de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het complex past namelijk grotendeels binnen het omgevingsplan. Dat betekent dat die vraag al door de gemeenteraad bevestigend is beantwoord bij het vaststellen van het omgevingsplan. Om die reden zal alleen worden getoetst of het college in redelijkheid heeft kunnen besluiten of de overschrijding van de maximale toegestane goothoogte, van 0,70 meter, in overeenstemming is met de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. I.c. wordt geoordeeld dat het college dit voldoende heeft gemotiveerd. Gelet op het feit dat de overschrijding van 0,70 meter nodig is voor het realiseren van de (buitenunits) van de warmtepompen, is het gevolg daarvan voor mogelijk geluidsoverlast niet (volledig) voorzien door de planwetgever. Het college dient daarom (tevens) te motiveren waarom de realisatie van de (buitenunits) van de warmtepompen niet leidt tot onevenwichtige geluidsoverlast. Het college heeft aan de omgevingsvergunning het voorschrift verbonden dat “de warmtepompen niet meer dan 40 dB geluid mag veroorzaken bij de burens”. Het college heeft ter zitting erkend dat dit voorschrift nader uitgewerkt moet worden. Dat maakt dat het besluit in zoverre gebrekkig is, doch dat gebrek kan mogelijk worden hersteld bij de beslissing op bezwaar.

JnB 2025, 101

Voorzieningenrechter Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 23-01-2025,

[ECLI:NL:RBZWB:2025:282](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Altena, verweerder.

Omgevingswet 5.1, 5.18

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. ETFAL. Omgevingsvergunning dakopbouw. De vraag die in het kader van deze procedure moet worden beantwoord, is of het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de vergunde dakopbouw voldoet aan het criterium van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. ‘Evenwichtige toedeling’ is een open norm en het bevoegd gezag heeft beleidsruimte om deze in te vullen. Beoogd is om aan te sluiten bij het criterium ‘goede ruimtelijke ordening’ dat gold onder de Wet ruimtelijke ordening. De bestuursrechter oordeelt niet zelf of verlening van de omgevingsvergunning in overeenstemming is met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De bestuursrechter beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit in overeenstemming is met het recht. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het besluit onevenredig zijn in verhouding tot de met de verlening van de omgevingsvergunning te dienen doelen. I.c. heeft het college zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de vergunde dakopbouw voldoet aan het criterium van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en dat geen sprake is van een onevenredige aantasting van de privacy van verzoeker en zijn gezin. Van schending van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het rechtzekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel is onvoldoende gebleken.

JnB 2025, 102

Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 21-01-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:563](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder a

Verordening fysieke leefomgeving gemeente Maastricht

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. OPA. Omgevingsvergunning plaatsen uitgifteautomaat voor medicijnen. Uit het ter plekke geldende tijdelijk deel van het omgevingsplan volgt dat op de locatie de bestemming ‘wonen’ rust met functieaanduiding ‘maatschappelijk’. I.c. wordt geoordeeld dat ter plekke een apotheek is toegestaan. Anders dan verzoeker meent is een apotheek geen detailhandel met uitstalling van goederen ten verkoop, maar onderdeel van het ter plekke gevestigde gezondheidscentrum ten behoeve van gezondheidszorg. De uitgifteautomaat bevat vooraf voorgeschreven en bestelde medicijnen, die bij afhalen bij de automaat al dan niet (deels) zelf betaald moeten worden, en geen uitstalling ten verkoop of vrije keuze om goederen aan te schaffen. Deze functie is gerelateerd aan en ondergeschikt aan de apotheek c.q. het gezondheidscentrum (de hoofdfunctie) en als zodanig daar ook toegestaan.

JnB 2025, 103

Rechtbank Limburg, 17-01-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:312](#)

korpschef van de Politie, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 1 aanhef en onder f

OMGEVINGSWET. JACHTGEWEERACTIVITEIT. BEROEP NIET TIJDIG BESLISSEN.

AANVRAAG. I.c. heeft eiser niet voldaan aan het vereiste van artikel 10.21b, eerste lid, van het Omgevingsbesluit, dat bepaalt dat de aanvraag tot het geven van een aanvraag voor een jachtgeweeractiviteit door de aanvrager in persoon wordt ingediend, onder overlegging van een geldig identiteitsbewijs. Dat betekent ook dat de elektronische weg (dus een bericht per e-mail) voor het indienen van een aanvraag niet openstaat. Anders dan verweerder stelt, betekent dit echter niet dat eiser geen aanvraag heeft gedaan. Dat de aanvraag niet voldoet aan de daaraan in de wet (in dit geval: het Omgevingsbesluit) gestelde vereisten, betekent immers niet dat geen sprake is van een aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Het beroep wordt gegrond verklaard.

JnB 2025, 104

Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 30-12-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:6981](#)

college van burgemeester en wethouders van Zwartewaterland.

Omgevingswet

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. TECHNISCHE BOUWACTIVITEIT. BOPA.

ETFAL. Omgevingsvergunning uit- en verbouwen woning. I.c. wordt geoordeeld dat het college in de ruimtelijke onderbouwing niet heeft gemotiveerd waarom overschrijdingen van o.a. het bouwvlak en de maximale goothoogte aanvaardbaar zijn en waarom aan het specifieke bouwplan van de derde-partij de gewenste medewerking kan worden verleend, gelet op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Geen aanleiding wordt gezien het bestreden besluit te schorsen. De vergunninghouder (de derde-partij) heeft ter zitting aangegeven dat de noodzakelijke heiwerkzaamheden reeds hebben plaatsgevonden en dat hij ervan bewust is dat het gebruik maken van de omgevingsvergunning op dit moment voor zijn eigen rekening en risico plaatsvindt. Hij heeft voorts gesteld dat het stilleggen van de werkzaamheden voor hem diverse nadelen met zich mee zou brengen. De vrees van verzoekster voor onomkeerbare gevolgen van de werkzaamheden vormt onvoldoende aanleiding om tot schorsing over te gaan. Voorts is gesteld noch gebleken dat verzoekster van de bouwwerkzaamheden op zich grote nadelen ondervindt.

JnB 2025, 105

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 22-01-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:533](#)

college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 2 aanhef en onder b

Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) 5.1 lid 2, 3.152, 3.153, 3.155 lid 1 en 2, 3.184, 3.185 lid 3

Regeling afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (hierna: Raeea)

Awb 5:6, 8:86

OMGEVINGSWET. MBA. Last(en) onder dwangsom. OVERGANGSRECHT. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. Het voornemen tot oplegging van de lasten dateert van 7 augustus 2024 en de lasten zelf zijn opgelegd bij besluit van 30 augustus 2024, zodat verweerder terecht de Omgevingswet en het Bal bij zijn besluitvorming heeft toegepast. De stelling van eiser dat het Bal ten tijde van het besluit pas net van kracht was en hij de

bepalingen uit het Bal (nog) niet kende, kan hem niet baten. Daarbij wordt opgemerkt dat de regels waarop de lasten onder dwangsom zijn gebaseerd, in grote lijnen overeenkomen met de tot 1 januari 2024 geldende regels.

MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT. I.c. wordt geoordeeld dat het aanwezige metaalschroot, waar verweerder op doelt, niet afkomstig is uit of verband houdt met autodemontage en daarom niet begrepen is onder de milieubelastende activiteit in de zin van 3.152 Bal. Het aanwezig hebben van dit metaalschroot zonder vergunning kan daarom ook geen overtreding opleveren van artikel 3.153 Bal. Het bestreden besluit kan alleen al daarom op dit punt geen stand houden. Voor het overige is het beroep ongegrond.

[...] last(en) onder dwangsom die strekken tot beëindigen en beëindigd houden van diverse (gestelde) overtredingen van de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en de Regeling afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (Raeea). [...]

Mag verweerder de nieuwe rechtsregels tegenwerpen?

4.2 Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingevoerd. Het voornemen tot oplegging van de lasten dateert van 7 augustus 2024 en de lasten zelf zijn opgelegd bij besluit van 30 augustus 2024, zodat verweerder terecht de Omgevingswet en het Bal bij zijn besluitvorming heeft toegepast. De stelling van eiser dat het Bal ten tijde van het besluit pas net van kracht was en hij de bepalingen uit het Bal (nog) niet kende, kan hem niet baten. Eiser wordt geacht de op hem van toepassing zijnde wet- en regelgeving te kennen. Dat geldt in het bijzonder voor de milieuregels die voor zijn autodemontagebedrijf gelden. Verweerder kan (en moet) hem daarom de nieuwe regels tegenwerpen. De voorzieningenrechter merkt daar nog bij op dat de regels waarop de lasten onder dwangsom zijn gebaseerd, in grote lijnen overeenkomen met de tot 1 januari 2024 geldende regels. [...]

Overtreding en last 1

5.1 Volgens verweerder heeft eiser artikel 5.1, tweede lid, van de Omgevingswet in samenhang met artikel 3.153 Bal overtreden (overtreding 1), omdat er op het bedrijfsterrein van eiser metaalschroot is aangetroffen dat niet afkomstig is van autodemontage. [...]

5.4 Uit genoemde bepalingen volgt – voor zover hier van belang – dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning in het kader van het demonteren van autowrakken metaalschroot op te slaan. Uit het samenstel van regels over de (afbakening van de) milieubelastende activiteit het demonteren van autowrakken volgt dat het bij de hier bedoelde opslag uitsluitend gaat over schroot dat afkomstig is van autowrakken die zijn gedemonteerd en niet om schroot dat op andere wijze is ontstaan.

5.5 Het college heeft ter zitting toegelicht dat overtreding 1 niet ziet op (de opslag van) metaalschroot dat afkomstig is van autowrakken, maar juist op ander metaalschroot dat op het terrein is aangetroffen. Het gaat hier onder meer om de metalen pijpen waarvan foto's in het controlerapport op de achtste bladzijde zijn opgenomen. Voor die opslag heeft eiser geen vergunning, die volgens verweerder vereist is op grond van artikel 3.153 Bal.

5.6 De rechtbank stelt vast dat het aanwezige metaalschroot, waar verweerder op doelt, niet afkomstig is uit of verband houdt met autodemontage en daarom niet begrepen is onder de milieubelastende activiteit in de zin van 3.152 Bal. Het aanwezig hebben van dit metaalschroot zonder vergunning kan daarom ook geen overtreding opleveren van artikel 3.153 Bal. Het bestreden besluit kan alleen al daarom op dit punt geen stand houden. De rechtbank zal het bestreden besluit daarom op dit punt vernietigen en last 1 uit het primaire besluit herroepen.

Overtreding en last 2

6.1 Volgens verweerder heeft eiser artikel 185 Bal overtreden door zonder omgevingsvergunning (bedrijfs)afvalstoffen op zijn terrein aanwezig te hebben. [...]

6.3 Het verbod om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, geldt op grond van artikel 185, eerste lid, Bal – onder meer - voor de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.184 van het Bal, voor zover het gaat om het opslaan (of opbulken) van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen.

6.4 In artikel 3.185, derde lid, Bal zijn een 25-tal (hoeveelheden van) stoffen genoemd, waarvoor de vergunningsplicht niet geldt. Zo geldt het verbod op grond van onderdeel c in dat artikellid bijvoorbeeld niet voor de daar opgesomde situatie: het opslaan van metaal voor zover de opslagcapaciteit ten hoogste 50.000 ton is en het niet gaat om gevaarlijke afvalstoffen. Op grond van onderdeel y in dat artikellid geldt het verbod ook niet voor het opslaan van autowrakken of de bij demontage vrijkomende afvalstoffen als dat gebeurt in het kader van de milieubelastende activiteit autodemontage.

6.5 Eiser heeft gemotiveerd betwist dat de heftruck en de trailer (bedrijfs)afvalstoffen zijn. Hij voert aan die spullen nog te (willen gaan) gebruiken.

6.6 In het licht van deze betwisting heeft verweerder, op wie de stelplicht en bewijslast rust, niet onderbouwd dat de heftruck en de trailer afvalstoffen zijn in de zin van artikel 3.185, eerste lid, Bal. Daarbij komt dat verweerder niet heeft onderzocht of de heftruck en de oude trailer vallen onder één van de uitzonderingen op het verbod op het zonder vergunning opslaan (of opbulken) van bedrijfsafvalstoffen als genoemd in artikel 185, derde lid, Bal. Op het eerste gezicht lijkt het opslaan van die apparaten, als dat afvalstoffen zijn, te kunnen vallen onder de uitzondering dat het opslaan van metaal tot maximaal 50.000 ton (artikel 185, derde lid, aanhef en onder c, Bal) niet onder het verbod valt. Voorts heeft verweerder ook niet onderzocht of op die apparaten een van de andere uitzonderingsgronden van toepassing is. Dat geldt ook als de last op andere stoffen zou slaan, zoals in de last zelf genoemd. Het college heeft daarom onvoldoende onderzocht en dus ontoereikend gemotiveerd dat met het (zonder vergunning) aanwezig hebben en dus opslaan van de heftruck en trailer of ander stoffen het verbod in artikel 185, eerste lid, Bal zou zijn overtreden. Het bestreden besluit is daarom op dit punt in strijd met de artikelen 3:2 en 7:12 Awb en (vooralsnog) artikel 3.185 Bal. Het beroep voor zover gericht tegen last 2 is daarom (ook) gegrond.

Overtreding en last 3

7.1 Het college heeft – ter zitting - gesteld dat eiser een recente wijziging van de begrenzing van de locatie van zijn autodemontagebedrijf niet bij verweerder heeft gemeld, terwijl hij op grond van artikel 3.155, tweede lid, Bal verplicht was om die wijzigingen vier weken daarvoor te melden.

7.2 Eiser heeft ter zitting bevestigd dat de begrenzing van de locatie van zijn autodemontagebedrijf en dus de begrenzing van de locatie van de milieubelastende activiteit is gewijzigd. Het bedrijfsterrein waarop hij zijn bedrijf uitoefende, is nu deels in handen van een derde, NMinexport, die zich niet bezig houdt met autodemontage. De locatie van het bedrijf van eiser is daardoor kleiner geworden. Hij heeft ter zitting ook erkend dat hij deze wijzigingen niet formeel, op de voorgeschreven wijze, aan het college heeft doorgegeven, omdat hij er van uitging dat het college van de wijziging al op de hoogte was. De nieuwe gebruiker van een deel van het perceel van eiser zou het college namelijk al van alles op de hoogte hebben gebracht. [...]

7.3 Uit artikel 3.155, eerste en tweede lid, Bal volgt dat eiser wijzigingen van de begrenzing van de locatie van zijn autodemontagebedrijfsactiviteit vier weken van tevoren aan het college had moet melden. Vast staat dat de begrenzing van de locatie van eisers bedrijf is gewijzigd en vast staat dat eiser deze wijziging niet bij het college heeft gemeld. Dat NMinexport die melding voor hem zou

hebben gedaan, heeft eiser niet aannemelijk gemaakt. Het college heeft zich daarom terecht op het standpunt gesteld dat eiser artikel 3.155 Bal heeft overtreden en was daarom bevoegd om daartegen handhavend op te treden.

7.4 De stelling van eiser dat het college op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) eerder het onder 2.2 bedoelde handhavingsbesluit heeft genomen en dat die last ziet op overtreding van een soortgelijke verplichting, maakt dit niet anders. De eerdere last van 10 december 2020 ziet op artikel 1.10 van het (tot 1 januari 2024 geldende) Activiteitenbesluit milieubeheer waarin een soortgelijke verplichting tot het melden van verandering van de inrichting was opgenomen. Deze last is echter uitgewerkt omdat het maximumbedrag aan dwangsommen al is verbeurd, zo heeft verweerder onweersproken gesteld. Artikel 5.6 Awb, waarin is bepaald dat geen herstelsanctie mag worden opgelegd als nog een herstelsanctie van kracht is, staat daarom niet in de weg aan oplegging van een nieuwe last onder dwangsom. Er mag dus een nieuwe last worden opgelegd als de overtreding nog niet is beëindigd. Bovendien zag de vorige last op vergroting van de demontagecapaciteit en het bijplaatsen van zeecontainers voor opslag, zodat die last in wezen zag op een andere overtreding. Dat tegen de eerder opgelegde last onder dwangsom en het besluit om de op grond van die last verbeurde dwangsommen in te vorderen nog hoger beroep loopt, doet hieraan ook niet af. Er is geen rechtsregel waaruit volgt dat hangende het hoger beroep – na verbeuring van de volledige dwangsom - tegen een last onder dwangsom geen nieuwe last onder dwangsom mag worden opgelegd als nog steeds sprake is van dezelfde of een nieuwe overtreding. Dat de uitkomst van het hoger beroep kan betekenen dat bijvoorbeeld artikel 5.6 Awb wel aan de nieuwe last in de weg blijkt te staan, maakt dat nu niet anders, maar daarop zal eerst dan actie kunnen worden genomen.

7.5 Van bijzondere omstandigheden om in dit geval van handhaving af te zien, is de voorzieningenrechter niet gebleken. De voorzieningenrechter merkt daar bij op, dat het hem betrekkelijk eenvoudig voorkomt om de wijziging van de locatie van de bedrijfsactiviteit te melden. Het college mocht daarom besluiten om handhavend op te treden door oplegging van last 3. Het beroep tegen last 3 slaagt daarom niet.

Overtreding en last 6

8.1 Volgens verweerder heeft eiser artikel 11, eerste en tweede lid, onder c, van de Raeea in combinatie met Bijlage VIII, eerste lid, van de Europese richtlijn nr.2012/19/EU2 overtreden, door afgedankte elektrische en elektronische apparatuur niet weerbestendig op te slaan.

8.2 Uit het controlerapport blijkt dat de toezichthouders - in een open container - elektrische en elektronische apparatuur onafgedekt op het terrein van eiser hebben aangetroffen.

8.3 Eiser heeft ter zitting niet betwist dat die apparatuur niet was afgedekt, maar gesteld dat hij inmiddels al aan deze last heeft voldaan. Hij heeft geen bewijs overgelegd waaruit dit blijkt. Bovendien maakt dit niet dat de last na de constatering niet kon worden opgelegd en gehandhaafd en verweerder van handhavend optreden tegen de geconstateerde overtreding op dit punt had moeten afzien. Ook al zou de last in inmiddels zijn doel hebben bereikt, dan mag het college de last nu nog wel in stand laten om herhaling van de overtreding te ontmoedigen en dus te voorkomen. Verweerder was daarom bevoegd om handhavend op te treden tegen de geconstateerde overtreding door oplegging van last 6. Niet gebleken is dat verweerder – in het besluit van 10 december 2020 - eerder een last aan eiser heeft opgelegd die ertoe strekt dat apparaten als bedoeld in de Raeea moeten worden afgedekt. Eisers beroepsgronden dat de eerder opgelegde last en het hoger beroep dat daarover loopt, in de weg zouden staan aan het opleggen van last 6, treffen alleen al hierom geen doel.

8.4 Van bijzondere omstandigheden om in dit geval van handhaving af te zien, is de voorzieningenrechter niet gebleken. Verweerder mocht daarom besluiten om met last 6 handhavend op te treden. Het beroep op dit punt slaagt daarom niet.

9. Hetgeen eiser overigens nog heeft aangevoerd, kan – reeds omdat die gronden niet feitelijk zijn onderbouwd – niet afdoen aan de oplegging van de lasten. [...]

JnB 2025, 106

MK Rechtbank Oost-Brabant, 12-12-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2024:6260](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.26

Waterwet 1.1

Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) 3:2

Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) 2.11

WABO-milieu. Ambtshalve wijziging omgevingsvergunning milieu. VOORLOPIGE

VOORZIENING. BAL. Ambtshalve wijziging omgevingsvergunning milieu. Het beroep wordt gegrond verklaard en het bestreden besluit gedeeltelijk vernietigd. Deze gedeeltelijke vernietiging heeft tot gevolg dat er geen lozingseisen en monitoringsvoorschriften gelden op basis van een omgevingsvergunning voor het bedrijf van vergunninghoudster, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen. Dat is onwenselijk. Daarom treft de rechtbank een voorlopige voorziening. Ten overvloede wordt opgemerkt dat als vergunninghoudster zich niet aan deze voorlopige voorziening zou houden, zij zou handelen in strijd met de zorgplicht in artikel 2.11 van het Bal. De vernietigde voorschriften bevatten preventieve maatregelen ter bescherming van het milieu, monitorings- en registratieverplichtingen, en strekken tot toepassing van de best beschikbare technieken en als bedoeld in artikel 2.11, derde lid onder a, b, e, f en g van het Bal.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Wabo”.

JnB 2025, 107

MK Rechtbank Oost-Brabant, 23-12-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:6498](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant, verweerder.

Omgevingswet

Invoeringswet Omgevingswet 4.4 aanhef en onder a, 5.1

Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) 3.66 lid 1 onder g

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.31 lid 2 aanhef en onder b

Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) 3:4

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WABO-milieu. Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. Op grond van artikel 4.4, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet blijft op een beroep tegen een ambtshalve besluit waarbij op de voorbereiding van dat besluit afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is en waarvan het ontwerp van dat besluit vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Omgevingswet ter inzage is gelegd, het recht zoals dat gold onmiddellijk vóór dat tijdstip van toepassing tot het besluit onherroepelijk is. Het besluit tot wijziging van de voorschriften van de omgevingsvergunning vindt zijn grondslag in artikel 2.31, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo en is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de

Awb. Het tweede ontwerpbesluit is op 8 november 2023 ter inzage gelegd. Dat betekent dat op deze beroepsprocedure het recht zoals dat gold vóór 1 januari 2024 van toepassing blijft tot het besluit onherroepelijk is.

Overigens is het bedrijf van eiseres ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet vergunningplichtig ingevolge artikel 5.1, tweede lid, onder b, omdat het is aangewezen als vergunningplichtige milieubelastende activiteit in artikel 3.66, eerste lid, onder g, van het Bal.

JnB 2025, 108

MK Rechtbank Oost-Brabant, 13-09-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:4273](#)

dagelijks bestuur van het Waterschap De Dommel, verweerder.

Invoeringswet Omgevingsrecht 4.21 lid 1

Waterwet 7.14 lid 1

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. WATERWET. Afwijzing verzoek om nadeelcompensatie. Op grond van artikel 4.21, eerste lid, van de Invoeringswet Omgevingswet blijft oud recht van toepassing op een verzoek om schadevergoeding als de schade is veroorzaakt door de uitoefening van een taak of bevoegdheid als bedoeld in artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet, en als het verzoek is ingediend binnen vijf jaar nadat de schade zich heeft geopenbaard. De rechtbank stelt vast - en dat is ook niet in geschil - dat het verzoek van eisers is ingediend binnen vijf jaar nadat de gestelde schade zich heeft geopenbaard. Verder is de gestelde schadeoorzaak gelegen in de uitoefening van een taak of bevoegdheid als bedoeld in artikel 7.14 van de Waterwet, te weten het afsluiten van de Keunensloop en de inlaten. Dat betekent dat oud recht op het verzoek van eiseres om nadeelcompensatie van toepassing is.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 109

MK ABRS, 29-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:340](#)

college van burgemeester en wethouders van Houten, verweerder.

Verdrag van Aarhus 6

SBM-Richtlijn 2, 3

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, c en i, 2.10, 2.12, 3.10

Besluit omgevingsrecht 5.13b, 6.5

Besluit milieueffectrapportage 2

Wet milieubeheer 1, 7.2, 7.17

WABO(-milieu). OMGEVINGSVERGUNNING. WINDPARK. LOCATIEKEUZE EN ALTERNATIEVEN. DRAAGVLAK EN SOCIALE COHESIE. PROVINCIALE VERORDENING. MILIEUASPECTEN. GELUID. SLAGSCHADUW. VEILIGHEID. GEZONDHEID. MOLENAARSWONINGEN. NATUUR. LANDSCHAP. (ECONOMISCHE) UITVOERBAARHEID. FINANCIËLE BELANGEN. SCHAARSE RECHTEN. VOORSCHRIFTEN. TRILLING EN BODEM. Beroepen tegen omgevingsvergunning voor windpark met vier windturbines. Beroepen deels gegrond wat betreft het voorschrift over slagschaduw en voor het overige ongegrond. De

Afdeling past zelf het voorschrift aan.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Vergunning voor Windpark Goyerbrug in Houten definitief") uitgebracht.

JnB 2025, 110

Rechtbank Limburg, 13-12-2024, [ECLI:NL:RBLIM:2024:10161](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht, het college.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:2

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.2

Bomenverordening gemeente Maastricht

WABO. HANDHAVING. BELANGHEBBENDE. Afwijzing handhavingsverzoek vanwege kap twee taxusbomen op begraafplaats. In bezwaar alsnog herplant- en instandhoudingsplicht opgelegd. In dit geval heeft eiseres een grafrecht op (een stukje van) hetzelfde kadastrale perceel als waarop de taxusbomen stonden. Gelet hierop heeft eiseres als een soort 'beperkt zakelijk gerechtigde' tot (een stukje van) het perceel in beginsel een rechtstreeks betrokken belang bij het handhavingsverzoek dat zij naar aanleiding van het kappen van de bomen heeft ingediend. Dat er zich geen feitelijke gevolgen kunnen voordoen, in welk geval de genoemde jurisprudentie niet van toepassing zou zijn, is niet gebleken. Verwijzing naar ABRS 13-04-2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BQ1077](#) en ABRS 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1703](#). Dit betekent dat eiseres belanghebbende is en haar verzoek om handhaving zich laat kwalificeren als een 'aanvraag' als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Ook is zij door het college terecht ontvankelijk verklaard in het bestreden besluit.

JnB 2025, 111

ABRS, 29-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:334](#)

college van burgemeester en wethouders van Bronckhorst.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1, 6.1

WABO. HANDHAVING. OVERTREDING. OMGEVINGSVERGUNNING. INWERKINGTREDING.

Afwijzing handhavingsverzoek tegen gestarte bouwactiviteiten voor de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning. I.c. is de vergunning voor verschillende activiteiten verleend. De uitzondering op de inwerkingtreding geldt alleen voor de activiteit "het uitvoeren van een werk". In de vergunning staat over de inwerkingtreding namelijk het volgende: "Dit besluit treedt een dag na bekendmaking in werking. Voor wat betreft het uitvoeren van een werk treedt dit besluit in werking na verstrijken van de bezwaartermijn." Dit is in overeenstemming met artikel 6.1 van de Wabo. Dit betekent dat DDG een dag na de bekendmaking van het besluit mocht starten met de bouw van de werktuigenberging. De rechtbank heeft terecht bij het bepalen van de inwerkingtreding van de vergunning naar de systematiek van de Wabo gekeken. De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat met de bouw van de werktuigenberging, het moment van aanvang daarvan daaronder begrepen, geen sprake was van een overtreding.

JnB 2025, 112

Rechtbank Den Haag, 08-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:564](#)

college van burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II artikel 4 aanhef en lid 3

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. KRUIJEL. Omgevingsvergunningen bouw aanlegsteigers. I.c. wordt aanleiding gezien om de uitspraak ABRS 22-01-2020

[ECLI:NL:RVS:2020:204](#) niet te volgen in deze zaak. Overwogen wordt dat het bepalende criterium in artikel 4, aanhef en derde lid, van bijlage II van het Bor niet is dat het gaat om een bouwplan met een oppervlakte van maximaal 50 m², maar om een bouwwerk met een oppervlakte van maximaal 50 m². Daarom moet niet het bouwplan worden getoetst aan dit artikel, maar moet per bouwwerk worden gekeken of de oppervlakte van 50 m² wordt overschreden. Voor het antwoord op de vraag of sprake is van één bouwwerk is relevant of tussen de aanlegsteigers functionele en bouwkundige samenhang bestaat. I.c. is van dergelijke samenhang tussen de aanlegsteigers geen sprake. Aangezien de aanlegsteigers een oppervlakte hebben van minder dan 50 m² kon verweerder artikel 4, aanhef en derde lid, van bijlage II van het Bor toepassen om van het bestemmingsplan af te wijken.

Ook wordt geen aanleiding gezien voor het oordeel dat de verzameling aanlegsteigers gelet op de omvang moet worden gezien als een jachthaven. Vast staat dat de aanlegsteigers worden verkocht aan verschillende eigenaren van de recreatiewoningen. De aanlegsteigers worden niet gezamenlijk geëxploiteerd, maar worden afzonderlijk gebruikt door alleen de verschillende eigenaren.

JnB 2025, 113

MK Rechtbank Oost-Brabant, 31-07-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:3528](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Laarbeek, het college.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.20

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) 3, 26

WABO(-milieu). OMGEVINGSVERGUNNING. BIBOB. Weigering omgevingsvergunning uitbreiden vleeskuikenhouderij naar 98.000 vleeskuikens of de omschakeling naar 5.000 vleesvarkens. I.c. heeft eiseres ervoor gekozen om zowel de omschakeling naar een varkenshouderij als de uitbreiding van de vleeskuikenhouderij aan te vragen. Daarmee heeft eiseres ook om uitbreiding van de vleeskuikenhouderij gevraagd. In zoverre ligt de aanvraag in het verlengde van de bestaande activiteiten die eiseres op het perceel uitvoert. Dat betekent dat de strafbare feiten betrekking hebben op dezelfde of vergelijkbare activiteiten als de activiteit die bij de omgevingsvergunning is aangevraagd. De strafbare feiten hebben betrekking op dezelfde of vergelijkbare activiteiten als de activiteit die bij de omgevingsvergunning is aangevraagd. De strafbare feiten zijn namelijk gepleegd bij de exploitatie van de bestaande vleeskuikenhouderij en staan daarom in direct verband met de gevraagde uitbreiding daarvan. Het college heeft zich alleen al hierom terecht op het standpunt gesteld dat er een samenhang bestaat tussen de strafbare feiten en de aangevraagde activiteiten.

Eiseres heeft bij herhaling op de gevraagde Bibob-formulieren, de vraag naar een strafrechtelijk verleden met “nee” beantwoord. Daaraan heeft het college het vermoeden mogen ontleenen dat eiseres die vraag bewust onjuist heeft beantwoord om de omgevingsvergunning te verkrijgen. Geen grond voor het oordeel dat de weigering i.c. onevenredig is.

JnB 2025, 114

Tussenuitspraak Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 30-07-2024,

[ECLI:NL:RBMNE:2024:7223](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rhenen (het college), verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a en c

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4

Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit) 2.17a

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. AFWIJKEN BESTEMMINGSPLAN. GELUID.

OVERGANGSRECHT ACTIVITEITENBESLUIT. Omgevingsvergunning wijzigen gebruik

groenstrook naar horeca en omgevingsvergunning overkapt terras en containers. I.c. wordt

geoordeeld dat de horecaonderneming ook na overkapping van het terras onder het

overgangsrecht van het Activiteitenbesluit valt en de hogere geluidsgrenswaarden uit artikel

2.17a van het Activiteitenbesluit van toepassing zijn. Voor de toepassing van het

overgangsrecht is niet relevant of een inrichting nadien is veranderd, omdat artikel 2.17a van

het Activiteitenbesluit aansluit bij het begrip “inrichting”, zonder hieraan beperkingen te

stellen. Hoewel het argument van eisers dat overgangsrecht als een uitsterfbepaling zou

moeten werken en hieronder geen wijzigingen of veranderingen zouden moeten vallen

begrijpelijk is, wordt gelet op de uitspraak ABRS 28-10-2015, [ECLI:NL:RVS:2015:3277](#) over de

uitleg van het overgangsrecht geen ruimte gezien om anders te oordelen. Er kleven

verschillende gebreken aan het bestreden besluit. Het college wordt in de gelegenheid

gesteld de gebreken te herstellen. Treft een voorlopige voorziening.

JnB 2025, 115

MK Rechtbank Oost-Brabant, 12-12-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2024:6260](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.26

Waterwet 1.1

Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) 3:2

Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) 2.11

WABO-milieu. ZORGVULDIGHEIDSBEGINSEL. Ambtshalve wijziging omgevingsvergunning

milieu. Voorschriften lozingen afvalwater.

ADVIES. De Wabo bevat geen bepaling die inhoudt dat artikel 2.26 van overeenkomstige

toepassing is op een ambtshalve besluit tot wijziging van een eerder op aanvraag genomen

besluit. I.c. heeft het college dus geen wettelijke regel geschonden door eiseres, het dagelijks

bestuur van het Waterschap De Dommel, niet om advies te vragen. Het college heeft het

bestreden besluit echter wel onzorgvuldig voorbereid en heeft daarmee in strijd gehandeld

met artikel 3:2 van de Awb. Het college stelt weliswaar terecht dat artikel 2.26 van de Wabo

niet van toepassing is omdat er geen aanvraag is ingediend, maar dat leidt de rechtbank niet

tot een ander oordeel.

VOORLOPIGE VOORZIENING. BAL. Het beroep wordt gegrond verklaard en het bestreden

besluit gedeeltelijk vernietigd. Deze gedeeltelijke vernietiging heeft tot gevolg dat er geen

lozingseisen en monitoringsvoorschriften gelden op basis van een omgevingsvergunning

voor het bedrijf van vergunninghoudster, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen.

Dat is onwenselijk. Daarom treft de rechtbank een voorlopige voorziening. Ten overvloede

wordt opgemerkt dat als vergunninghoudster zich niet aan deze voorlopige voorziening zou

houden, zij zou handelen in strijd met de zorgplicht in artikel 2.11 van het Bal. De vernietigde voorschriften bevatten preventieve maatregelen ter bescherming van het milieu, monitorings- en registratieverplichtingen, en strekken tot toepassing van de best beschikbare technieken en als bedoeld in artikel 2.11, derde lid onder a, b, e, f en g van het Bal.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Omgevingswet".

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Noord-Holland, 20-01-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:709](#);
- MK Rechtbank Noord-Holland, 15-01-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:810](#);
- MK Rechtbank Oost-Brabant, 23-12-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:6498](#) (zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Omgevingswet").

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 116

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 28-01-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:187](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Flevoland, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.8, 3.10, 3.17, 3.25, 3.26

NATUURBESCHERMING. NATUURONTHEFFING. Schorsing natuurontheffing doden reeën met geweer in de provincie Flevoland in het belang van de verkeersveiligheid en ter voorkoming van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren. Aan GS komt beoordelingsruimte toe bij de invulling van de open normen 'volksgezondheid' en 'verkeersveiligheid'. De invulling moet wel redelijkerwijs te volgen zijn. De voorzieningenrechter kan volgen dat gedeputeerde staten meer dan één aanrijding met een ree per dag veel vinden, maar dat daarmee ook sprake is van een noodzaak tot ingrijpen in het belang van de volksgezondheid is naar voorlopig oordeel onvoldoende onderbouwd. Het is de vraag of het landelijke valwildpercentage ten tijde van de ontheffing en het bestreden besluit nog actueel was. In de leidraad staat bovendien dat schattingen van het aantal aanrijdingen met reeën veel hoger liggen, namelijk tot wel 10.000 per jaar, wat neer zou komen op een landelijk valwildpercentage van 10%. Verzoeksters hebben er verder terecht op gewezen dat in de leidraad niet staat dat bij een valwildpercentage van boven de 5%, sprake is van een onaanvaardbaar gevaar voor de verkeersveiligheid. Wanneer daarvan sprake is wordt in de leidraad niet besproken. Dat is ook niet het doel van de leidraad geweest. De ontheffing mag niet worden verleend in het belang van de verkeersveiligheid in het algemeen, maar in het belang van de verkeersveiligheid waar het de volksgezondheid betreft. GS hebben geen inzicht gegeven in de aard en ernst van de geregistreerde aanrijdingen met reeën in Flevoland. Op concrete gevolgen voor de volksgezondheid wordt niet ingegaan. De voorzieningenrechter heeft twijfels aan de door GS gestelde positieve relatie tussen de populatieomvang en het aantal aanrijdingen met reeën. GS hebben onvoldoende onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossingen bestaan waarmee (in elk geval deels) het aantal aanrijdingen met reeën in Flevoland tot een verkeersveilig niveau kan worden teruggebracht.

JnB 2025, 117

Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 23-01-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:335](#)

college van gedeputeerde staten van Overijssel, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.17, 3.18

NATUURBESCHERMING. OPDRACHT. ONTHEFFING. Opdracht/ontheffing afschot grauwe ganzen. De vraag of voor een activiteit een natuurvergunning is vereist, kan een rol spelen bij beantwoording van de vraag of de gegeven opdracht uitvoerbaar is. De opdracht is niet zonder meer uitvoerbaar als verweerder ten tijde van het geven van de opdracht had moeten onderkennen dat deze slechts kan worden uitgevoerd nadat hiervoor ook een natuurvergunning is verkregen. In die situatie zou het zo kunnen zijn dat verweerder de opdracht slechts kan geven na of gelijktijdig met het verlenen van de natuurvergunning. I.c. bestond voor verweerder geen aanleiding om op voorhand aan te nemen dat de opdracht niet uitvoerbaar is zonder een natuurvergunning. Verweerder heeft genoegzaam onderbouwd dat voldoende alternatieve methodes zijn gebruikt om grazende grauwe ganzen van de agrarische percelen te verjagen. Hierbij wordt echter opgemerkt dat de opdracht en de ontheffing niet ziet op verjaging van de grauwe ganzen, maar op het beperken van de populatie om aanmerkelijke schade aan de gewassen tegen te gaan. Dat er sprake is van aanmerkelijke schade aan de gewassen, heeft verweerder, anders dan verzoekster, voldoende gemotiveerd in de stukken die aan de besluitvorming ten grondslag liggen.

JnB 2025, 118

Rechtbank Den Haag, 10-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:114](#)

college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 6.1

NATUURBESCHERMING. FAUNASCHADE. REFERENTIELOCATIE. TAXATIE.

Tegemoetkoming in door vogels veroorzaakte schade aan percelen biologisch grasland. Het betoog van eiser dat een ongeschikte referentielocatie is gebruikt voor het vaststellen van de grasschade, slaag niet. Bij de taxatie is op een aantal punten afgeweken van de werkwijze zoals die is voorgeschreven in bijlage A bij de taxatierichtlijn. Hoewel dat op zichzelf niet is uitgesloten – de taxatierichtlijn biedt ook de ruimte om in voorkomende gevallen te taxeren op grond van eigen inzicht en expertise van de taxateur – volgt uit het taxatierapport niet waarom dit is gebeurd. Naar het oordeel van de rechtbank had het op de weg van de taxateurs gelegen om in het taxatieverslag toe te lichten waarom in dit geval is afgeweken van de voorgeschreven werkwijze uit de taxatierichtlijn. Verweerder heeft in dit geval niet aan zijn vergewisplicht voldaan door het advies van de taxateurs zonder meer over te nemen. Schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn.

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBDHA:2025:117](#).

Overige jurisprudentie Natuurbescherming:

- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 28-01-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:269](#)

(ontheffing voor populatiebeheer van reeën met gebruik van het geweer);

- MK Rechtbank Midden-Nederland, 08-01-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:44](#) (Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden van 22-11-2022);

- Rechtbank Midden-Nederland, 10-01-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:53](#) (Wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden van 22-11-2022).

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- MK Rechtbank Oost-Brabant, 13-09-2024, [ECLI:NL:RBOBR:2024:4273](#) (zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Omgevingswet").

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2025, 119

Conclusie Raadsheer advocaat-generaal R.H. de Bock, 23-01-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1](#)

ASR Schadeverzekering N.V.;

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA) 84 lid 4

Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) 40 lid 2

WIA. EIGENRISICODRAGER. VERHAAL OP GARANTSTELLER. FAILLISSEMENT. Conclusie van Raadsheer A-G De Bock over verhaal van kosten door het Uvw op een garantsteller in geval dat een werkgever-eigenrisicodrager failliet is verklaard.

11 Beantwoording van de vragen

Vraag 1 (zie hoofdstuk 6)

11.1 De eerste twee subvragen van het conclusieverzoek luiden als volgt:

1a. Hoe verhoudt de civielrechtelijke garantstelling, die vereist wordt in artikel 40, tweede lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv) (betaling op eerste verzoek door het UWV waarin deze schriftelijk meedeelt dat de ERD betalingsverplichtingen niet nakomt) zich tot artikel 84, vierde lid, van de Wet WIA, dat deze verhaalsmogelijkheid beperkt tot situaties van faillissement of schuldsanering.

1b. Indien het bepaalde in artikel 84, vierde lid, van de Wet WIA aldus moet worden uitgelegd dat verhaal slechts mogelijk is indien sprake is van faillissement of schuldsanering van een ERD, strekt de periode waarover vervolgens verhaald kan worden zich dan slechts uit over de periode nadat het faillissement is ingetreden? Dit gelet op artikel 84, derde lid, van de Wet WIA, waaruit volgt dat in geval de ERD de WGA-uitkering niet betaalt, het UWV deze uitkering betaalt en verhaalt op de ERD. Of moet dit artikellid, mede gezien de inhoud van de garantstelling die artikel 40, tweede lid, van de Wfsv voorschrijft, zo worden begrepen dat verhaal - nadat het faillissement eenmaal is ingetreden - ook mogelijk is over daarvoor gelegen periodes waarin de ERD de op hem rustende betalingsverplichtingen op grond van de Wet WIA niet is nagekomen en het UWV de betalingsverplichting op grond van artikel 84, derde lid, van de Wet WIA heeft overgenomen?

11.2 Uit de wetsgeschiedenis van (de voorlopers van) art. 40 lid 2 Wfsv en art. 84 lid 4 Wet WIA blijkt duidelijk dat niet beoogd is dat de garantie uitsluitend kan worden uitgewonnen in geval van

faillissement of wanneer de werkgever ophoudt te bestaan. Bedoeld is dat het UWV in *alle* gevallen waarin de eigenrisicodragers – om welke reden dan ook – niet betaalt, de uitkering op de garantsteller kan verhalen. De regeling in art. 84 lid 4 Wet WIA is louter bedoeld om te verduidelijken dat de garantstelling ook na faillissement (of in de andere daar genoemde gevallen) zijn werking blijft behouden.

11.3 Het antwoord op vraag 1a luidt dus dat art. 84 lid 4 Wet WIA *als aanvulling* op het bepaalde in art. 40 lid 2 Wfsv moet worden gezien. Het bepaalde in art. 84 lid 4 Wet WIA vormt geen beperking op de regeling van art. 40 lid 2 Wfsv.

11.4 Nu het antwoord op vraag 1a niet luidt dat verhaal enkel mogelijk is in de situaties genoemd in art. 84 lid 4 Wet WIA, behoeft vraag 1b geen beantwoording.

Vraag 2 (hoofdstuk 7)

11.5 De tweede vraag van het conclusieverzoek luidt:

2. Verplicht artikel 84, vierde lid, van de Wet WIA of enige andere wettelijke bepaling ertoe dat eerst de faillissementsboedel wordt aangesproken alvorens op de garantsteller wordt verhaald, en zo ja: is dit dan beperkt tot een bepaalde periode?

11.6 Het antwoord op het eerste deel van deze vraag is ontkennend. Uit de Wet WIA of enige andere wettelijke regeling volgt niet dat bij faillissement van de eigenrisicodragers éerst de faillissementsboedel zou moeten worden aangesproken, voordat op de garantsteller kan worden verhaald. Integendeel, het UWV kan de garantsteller aanspreken zodra de eigenrisicodragers zijn verplichtingen jegens het UWV in verband met het betalen van de WGA-uitkeringen niet nakomt. Dit volgt ook uit de tekst van de garantstelling.

11.7 Bij deze stand van zaken wordt niet toegekomen aan een antwoord op het tweede deel van vraag 2.

Vraag 3 (hoofdstuk 9)

3. Moet het UWV, alvorens tot verhaal op de garantsteller wordt overgegaan, in alle gevallen eerst onderzoek doen naar een eventuele overgang van de onderneming, of mag het UWV daarbij in beginsel uitgaan van de hem bekende gegevens uit de polis-administratie?

11.8 Het antwoord op de eerste subvraag van vraag 3 is ontkennend. Uit de tekst van de garantie volgt, in overeenstemming met het wettelijke systeem, dat de verzekeraar zich verplicht om op eerste verzoek en op enkele schriftelijke mededeling van het UWV dat de eigenrisicodragers zijn verplichtingen die hij als eigenrisicodragers jegens het UWV heeft niet nakomt, gehouden is deze verplichtingen na te komen. Mede in het licht van het wettelijke systeem moet deze bepaling zo worden begrepen, dat het UWV niet eerst hoeft te onderzoeken of sprake is van een eventuele overgang van onderneming alvorens een verhaalsbesluit wordt genomen.

11.9 Het antwoord op de tweede subvraag van vraag 3 is dat het UWV in beginsel mag afgaan op de hem bekende gegevens uit de polisadministratie. Daaruit lijkt niet steeds te kunnen worden afgeleid dat het risico niet meer berust bij de eigenrisicodragers, maar bij een verkrijgende onderneming.

Vraag 4 en vraag 5 (hoofdstuk 8)

11.10 De vierde en vijfde vraag van het conclusieverzoek luiden als volgt:

4. Indien het eigen risico na faillissement op grond van een overgang van onderneming is overgegaan op een verkrijger, verhindert dat (verder) verhaal op de garantsteller in de situatie dat de verkrijger niet betalingsonmachtig is? Zo ja, herleeft dat verhaalsrecht op de oorspronkelijke garantsteller weer op de voet van artikel 40, zevende lid van de Wfsv indien de verkrijger op zijn beurt in faillissement of schuldsanering raakt of dient in zo'n geval de garantsteller van de verkrijger te worden aangesproken, als deze eigenrisicodragers is?

5. Is het antwoord op vraag 4 anders als de onderneming geheel is overgegaan vóór het faillissement?

11.11 Het antwoord op de eerste subvraag in vraag 4 luidt in zoverre bevestigend, dat bij overgang van het eigen risico na faillissement als gevolg van een overgang van onderneming op een verkrijger, verhaal op de oorspronkelijke garantsteller slechts mogelijk is indien de verkrijger zijn verplichtingen jegens het UWV niet nakomt. Betalingsonmacht van de verkrijger is niet vereist; het volstaat wanneer de verkrijger zijn verplichtingen uit hoofde van de overgang van het risico, de daaraan verbonden verplichtingen van de oorspronkelijke eigenrisicodragers niet nakomt. Indien de verkrijger zijn verplichtingen wel nakomt, verhindert dit verhaal op de garantsteller.

11.12 Het antwoord op de tweede subvraag in vraag 4 is bevestigend. De garantie blijft ook na faillissement zijn werking behouden. Dat geldt ook indien de risico's die door de garantie zijn gedekt, door overgang van onderneming zijn overgegaan naar een andere onderneming. Indien de verkrijger – om welke reden dan ook – zijn verplichtingen niet nakomt, heeft het UWV dus een verhaalsrecht op de oorspronkelijke garantsteller.

11.13 Het antwoord op vraag 5 is ontkennend. Het maakt geen verschil of de onderneming (geheel) is overgegaan vóór of ná het faillissement van de eigenrisicodragers.

Vraag 6 (hoofdstuk 10)

11.14 De zesde vraag van het conclusieverzoek luidt:

6. Als het UWV verhaalt op de garantsteller: kan de garantsteller dan nog gronden aanvoeren die zien op:

- a. toerekeningsbesluiten die destijds al aan de ERD zijn gezonden;
- b. het ontbreken of niet meer reproduceerbaar zijn van toerekeningsbesluiten als de ERD de rechtmatigheid van het verhaal van de desbetreffende uitkeringen niet eerder heeft betwist?

11.15 In de verhaalsprocedure geldt als uitgangspunt de rechtsgeldigheid van het eerdere, onherroepelijk geworden toerekeningsbesluit. Dat betekent dat de garantsteller in de verhaalsprocedure in beginsel geen argumenten kan aanvoeren die betrekking op het eerdere toerekeningsbesluit.

11.16 Dit ligt anders voor argumenten die tot strekking hebben dat (i) het toerekeningsbesluit evident onjuist is of (ii) dat sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden die maken dat toerekening aan de eigenrisicodragers, *ex nunc* beoordeeld, onjuist is. Dergelijke argumenten kunnen wel worden aangevoerd door de garantsteller in de procedure tegen het verhaalsbesluit.

11.17 Als er geen toerekeningsbesluit is genomen of als het besluit niet meer traceerbaar is, zal het UWV alsnog zo'n besluit moeten nemen, al dan niet gelijktijdig met het verhaalsbesluit jegens de garantsteller. Een toerekeningsbesluit is een noodzakelijke voorwaarde voor het nemen van een verhaalsbesluit en kan daarin niet impliciet worden gelezen. De eigenrisicodragers zal dan bezwaar en beroep kunnen instellen tegen het toerekeningsbesluit. Dat hij dat eerder niet heeft gedaan tegen een wel genomen maar niet terug te vinden toerekeningsbesluit, maakt dit niet anders. Dit is een omstandigheid die voor risico van het UWV komt.

11.18 Als de eigenrisicodragers ten tijde van het alsnog te nemen toerekeningsbesluit niet meer bestaat, is de garantsteller belanghebbende bij het toerekeningsbesluit en is hij degene die daartegen bezwaar en beroep kan instellen.

De Raad heeft bij deze conclusie een nieuwsbericht uitgebracht: [Conclusie raadsheer advocaat-generaal De Bock over de positie van de garantsteller](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2025, 120

MK CRvB, 16-01-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:140](#)

college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch.

Wet langdurige zorg (Wlz)

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) 2.3.5, 8.6a

WLZ. AFWIJZING AANVRAAG MAATWERKVOORZIENING (TILLIFT). Nu tussen partijen vaststaat dat betrokkene was aangewezen op de gevraagde tillift, concludeert de Raad dat artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015 het college niet de bevoegdheid verschafte deze te weigeren.

5.1. Tussen partijen is niet in geschil dat betrokkene ter compensatie van de beperkingen in zijn zelfredzaamheid was aangewezen op een tillift. In geschil is met name of het college op grond van artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015 bevoegd was de aanvraag af te wijzen. Op grond van die bepaling kan het college een maatwerkvoorziening weigeren indien de cliënt aanspraak heeft op verblijf en daarmee samenhangende zorg in een instelling op grond van de Wlz. [...]

5.3. [...] Op grond van artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015 kan het college een maatwerkvoorziening weigeren indien de cliënt *aanspraak heeft* op verblijf en daarmee samenhangende zorg in een instelling op grond van de Wlz. Ook appellante erkent dat betrokkene op grond van zijn indicatie aanspraak had op zorg met verblijf.[...]

5.4. De Raad vindt steun voor zijn lezing dat de *aanspraak* op verblijf bepalend is in de memorie van toelichting bij artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015: “Indien bij het onderzoek blijkt dat iemand *beschikt over een indicatiebesluit voor, en daarmee een recht op AWBZ-zorg*, kan het college derhalve weigeren een maatwerkvoorziening te verstrekken dan wel een al toegekende maatwerkvoorziening te beëindigen. Het zesde lid legt deze bevoegdheid vast.”[...]

Was de uitzonderingsbepaling van artikel 8.6a van de Wmo 2015 van toepassing?

6.1. Appellante stelt verder dat op grond van artikel 8.6a van de Wmo 2015, artikel 2.3.5, zesde lid, van die wet (nog) niet op betrokkene van toepassing was. Tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip geldt artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015 onder andere niet voor personen met aanspraak op verblijf en daarmee samenhangende zorg in een instelling die thuis wonen en een maatwerkvoorziening inhoudende een hulpmiddel of een woningaanpassing hebben aangevraagd. Volgens appellante is sprake van “thuis wonen” in de zin van artikel 8:6a in alle gevallen waarin de verzekerde niet in een zorginstelling verblijft.

6.2. Het beroep op artikel 8.6a van de Wmo 2015 slaagt. Uit de memorie van toelichting bij de Invoeringswet Jeugdwet volgt dat de bepaling is opgenomen om te voorkomen dat het college op grond van artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015 een aanvraag om een hulpmiddel of een woningaanpassing kan afwijzen bij cliënten die weliswaar een Wlzindicatie hebben, maar niet in een Wlz-instelling verblijven. Ook is hierin vermeld dat colleges de Wlz-clients die thuis wonen nog van woningaanpassingen, roerende voorzieningen en hulpmiddelen voorzien. [...] Uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Wlz volgt dat het vpt een alternatief is voor mensen die niet willen verblijven in een instelling en die zorg daarbuiten ontvangen. [...] Typerend voor het vpt is juist dat Wlz-geïndiceerden zelf in woonruimte voorzien en dat de zorg die onderdeel uitmaakt van verblijf

buiten de instelling wordt geleverd, met uitzondering van de woonruimte. Dit kan ook woonruimte zijn die onderdeel uitmaakt van een geclusterde setting. [...]

6.3. De wetgever heeft dus bedoeld te regelen, oorspronkelijk voor het jaar 2015 en inmiddels voor een overgangsperiode van voorshands onbepaalde duur, dat artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015 met betrekking tot hulpmiddelen en woningaanpassingen niet van toepassing is als de cliënt niet in een Wlz-instelling verblijft. De tegenhanger van die bepaling is artikel 11.1.6, tweede lid, van de Wlz. Op grond van die laatste bepaling heeft de Wlzverzekerde die niet in een instelling verblijft, tot een bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip geen recht op roerende voorzieningen als bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, onderdeel a, onder 3, van de Wlz. Tot de daar bedoelde roerende voorzieningen moet ook een tillift moet worden gerekend.

6.4. Uit artikel 3.3.1, eerste lid, en artikel 3.3.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wlz blijkt dat verblijf in een instelling de keuze voor een vpt uitsluit. De cliënt die zorg ontvangt via een vpt verblijft dus per definitie niet in een instelling en daarmee is artikel 8.6a van de Wmo 2015 van toepassing.

Tussenconclusie

6.5. Het college heeft zich dus ten onrechte bevoegd geacht om onder toepassing van artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015 de gevraagde tillift te weigeren.

6.6. Nu tussen partijen vaststaat dat betrokkene was aangewezen op de gevraagde tillift, concludeert de Raad dat artikel 2.3.5, zesde lid, van de Wmo 2015 het college niet de bevoegdheid verschaft deze te weigeren. Ook mocht het college de aanvraag niet afwijzen op de grond dat betrokkene zelf voor de tillift heeft gezorgd en hiervoor heeft betaald. Hiermee heeft het college de financiële draagkracht van betrokkene bij de afweging tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening betrokken. Volgens vaste rechtspraak van de Raad [...] is het opwerpen van een dergelijke financiële drempel in strijd met de wet. Overigens sluit de Raad niet uit dat het college had kunnen volstaan met de verstrekking van het medegebruik van een geschikte tillift, mits dit gezien de beperkingen van betrokkene een passende voorziening was.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2025, 121

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 23-08-2024, [ECLI:NL:RBNHO:2024:13946](#)
college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer.

Algemene Plaatselijke Verordening 2021 (APV) 2:81

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob)

APV. BIBOB. Aanwijzing bedrijventerrein als gebied waarvoor een exploitatievergunningplicht geldt. I.c. wordt geoordeeld dat verweerder niet aan de hand van gedocumenteerde concrete voorbeelden van criminaliteit en ondermijning door ondernemingen op het bedrijventerrein zelf aannemelijk heeft gemaakt dat de leefbaarheid, de openbare orde en veiligheid op het bedrijventerrein ten tijde van het aanwijzingsbesluit (nog) zodanig onder druk stond, dat hij het gebied heeft mogen aanwijzen als een gebied waarvoor bedrijven een exploitatievergunning nodig hebben. Het bezwaar van verzoekster dat het aanwijzingsbesluit

onvoldoende draagkrachtig is gemotiveerd, heeft derhalve op dit moment een redelijk kans van slagen. Daarin ziet de voorzieningenrechter aanleiding het aanwijzingsbesluit te schorsen totdat op het bezwaar is beslist.

[Naar inhoudsopgave](#)

AVG

JnB 2025, 122

Rechtbank Noord-Nederland, 07-01-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:187](#)

college van B&W der gemeente Harlingen, verweerder.

Wet open overheid (Woo) 4.1

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

AVG. Woo-verzoek terecht afgewezen omdat sprake is van een AVG-verzoek. Verwijzing naar ABRs 20-05-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1268](#). Het is aan het bestuursorgaan om, als de indiener een beroep op de Woo heeft gedaan, met een beroep op een van de in voormelde uitspraak verwoorde uitzonderingen deugdelijk te motiveren dat zich een uitzondering op de hoofdregel voordoet. Het college stelt dat hier een uitzonderingssituatie aanwezig is, omdat de aard van het verzoek van eiser volledig in de privésfeer ligt. Het voldoen aan het Woo-verzoek zou betekenen dat (gevoelige) persoonsgegevens van zowel eiser als zijn zoon openbaar moet worden gemaakt voor een ieder. Het verzoek is daarom niet aan te merken als een Woo-verzoek, maar een (herhaald) AVG-verzoek. Naar het oordeel van de rechtbank heeft het college terecht op grond van vermelde motivering eisers Woo-verzoek afgewezen. Ook de afwijzing van het AVG-verzoek is terecht.

JnB 2025, 123

Rechtbank Gelderland, 21-01-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:277](#)

college van burgemeester en wethouders van Rheden, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 15, 23 lid 1 onder i, 41 lid 1 onder i,

AVG. Afwijzing inzageverzoek Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem (GIR). I.c. wordt geoordeeld dat het college onvoldoende heeft onderbouwd waarom de persoonsgegevens in de GIR-registratie onder de beperking van artikel 23, eerste lid, onder i, van de AVG en artikel 41, eerste lid, onder i, van de UAVG, vallen en om die reden niet aan het inzageverzoek is voldaan. Dat het college inzage in de registratie heeft geweigerd vanwege de vertrouwelijkheid van het GIR-systeem heeft het college eveneens onvoldoende gemotiveerd. Eiseres vraagt (en het college heeft dat ook zo kunnen begrijpen) geen inzage in het GIR-systeem zelf maar inzage in de GIR registratie die persoonsgegevens bevat die op haar betrekking hebben, zodat zij zich van de verwerking van haar persoonsgegevens op de hoogte kan stellen en de rechtmatigheid daarvan kan controleren. Op welke wijze de vertrouwelijkheid van het GIR-systeem daardoor in het geding zou komen, heeft het college onvoldoende gemotiveerd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Meststoffen

JnB 2025, 124

MK Rechtbank Gelderland, 16-01-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:208](#)

minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

Meststoffenwet (Msw) 7, 8

MESTSTOFFENWET. BOETE. MATIGEN. BIJZONDERE OMSTANDIGHEID. Boete wegens overschrijding gebruiksnormen. In dit specifieke geval wordt de geringe financiële draagkracht wel aangemerkt als een bijzondere omstandigheid die aanleiding geeft om de boete te matigen. Eiseres heeft met de minister wel een betalingsregeling kunnen treffen van € 1.000 per maand. Dit betekent dat bij ongewijzigde omstandigheden het totale boetebedrag in een termijn van ongeveer 13 jaar zal zijn voldaan. Dit kan naar het oordeel van de rechtbank niet worden gezien als een redelijke termijn. Het is namelijk aannemelijk dat het bedrijf van eiseres als gevolg van de boete en de verplichting die te betalen niet zal kunnen voortbestaan. Op de zitting is onweersproken gesteld dat er geen investeringsruimte meer is, dus ook niet voor vervangingsinvesteringen. Over een periode van 13 jaar zal de behoefte daaraan zich onvermijdelijk voordoen. Gelet op de specifieke omstandigheden van dit geval is het besluit in strijd met artikel 5:46, derde lid, van de Awb. De rechtbank voorziet zelf in de zaak en stelt de boete vast op € 60.000. De rechtbank merkt daarbij op dat zij een termijn van 5 jaar waarin eiseres de maandelijkse betaling van € 1000 moet voldoen redelijk acht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Open overheid

JnB 2025, 125

Rechtbank Den Haag, 17-12-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:22792](#)

minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, verweerder.

Dierproevenrichtlijn 43

Wet open overheid (Woo) 5.1 lid 2 aanhef en onder h

WOO. VERZOEK. BEVEILIGING PERSONEN EN BEDRIJVEN EN VOORKOMEN SABOTAGE. Gedeeltelijke afwijzing verzoek openbaarmaking van alle publieke informatie over door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit uitgevoerde inspecties/controles bij de derde-partij. De informatie waarom eiseres in deze zaak heeft verzocht overlapt niet met gegevens die in het kader van een projectvergunning moet worden verstrekt. Op de zitting heeft verweerder erkend dat de gegevens op geen enkele wijze herleidbaar zijn tot de projectvergunninghouder of de NTS [niet-technische samenvatting]. Het zijn dan ook geen gegevens als bedoeld in artikel 43 van de Dierproevenrichtlijn. Overweging 41 van de preambule bij de Dierproevenrichtlijn is geen zelfstandige grondslag voor de weigering om documenten in kwestie openbaar te maken. Er zijn geen aanknopingspunten voor het oordeel dat uit overweging 41 van de preambule volgt dat het in artikel 43 veronderstelde veiligheidsrisico ook wordt verondersteld bij andere documenten dan die als bedoeld in artikel 43 van de Dierproevenrichtlijn. Richtlijnconforme uitleg van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder h van de Woo leidt er in dit geval dus niet toe dat verweerder openbaarmaking van de

informatie mocht weigeren. Over de vraag of de vrees voor dierenrechtenextremisme actueel is en verweerder ook zonder richtlijnconforme uitleg een beroep kan doen op artikel 5.1., tweede lid, aanhef en onder h van de Woo wordt overwogen dat het i.c. om emissiegegevens gaat. Uit de Woo volgt dat artikel 5.1. eerste en tweede lid niet van toepassing is op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu. Verweerder heeft openbaarmaking dus niet kunnen weigeren met een beroep op artikel 5.1., tweede lid, aanhef en onder h van de Woo.

JnB 2025, 126

Rechtbank Overijssel, 20-01-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:272](#)

college van burgemeester en wethouders van Wierden, eiser;

college van Gedeputeerde Staten van Overijssel, verweerder.

Wet open overheid (Woo) 4.1

WOO. VERZOEK. Beroep tegen het niet tijdig beslissen door het college op het verzoek om openbaarmaking van informatie op grond van de Woo. I.c. wordt geoordeeld dat uit de tekst van de Woo kan worden afgeleid dat ook een bestuursorgaan een Woo-verzoek kan indienen. Verwijzing naar ABRS 04-11-2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BK1977](#). Niettemin blijkt uit de Memorie van Toelichting bij de Woo dat deze wet vooral bedoeld is als een instrument voor de burger om de overheid te controleren (TK 2011-2012, 3338, nr. 3 p. 2 tot en met 4 en 16 en TK 2013-2014, 33328, nr. 9 p. 17). Hieruit volgt dat bestuursorganen terughoudend dienen te zijn met het indienen van Woo-verzoeken. Deze terughoudendheid gaat echter niet zo ver dat bestuursorganen zijn uitgesloten van de mogelijkheid om Woo-verzoeken te doen.

JnB 2025, 127

Rechtbank Den Haag, 13-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:324](#)

minister van Algemene Zaken, verweerder.

Wet open overheid (Woo) 5.1 lid 2 onderdeel i

WOO. GOED FUNCTIONEREN STAAT. Weigering openbaarmaking notulen ministerraad kindertoeslagenaffaire. Verwijzing naar eerder oordeel meervoudige kamer rechtbank van 29-03-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:4008](#) over het gelijklopende verzoek van eiseres op grond van de Wob. Verweerder mocht volgens de meervoudige kamer aan het belang van de onevenredige benadeling van het in vrijheid en ongedwongen kunnen functioneren van de ministerraad in dit geval zwaarder gewicht toekennen dan aan het belang van openbaarmaking van de notulen.

De wetgever heeft beoogd de in de jurisprudentie over artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob erkende belangen, waaronder de jurisprudentie over de notulen van de ministerraad, te codificeren in de Woo. Het was dus niet de bedoeling van de wetgever om met de invoering van de Woo ten aanzien van de notulen van de ministerraad iets te veranderen. Er bestaat daarom ook geen reden om nu anders te oordelen over het verzoek van eiseres dan de meervoudig kamer eerder heeft gedaan. De rechtbank sluit zich aan bij de overwegingen van de meervoudige kamer.

JnB 2025, 128

Rechtbank Noord-Nederland, 07-01-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:187](#)

college van B&W der gemeente Harlingen, het college.

Wet open overheid (Woo) 4.1

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

WOO. AVG. Woo-verzoek terecht afgewezen omdat sprake is van een AVG-verzoek.

Verwijzing naar ABRS 20-05-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1268](#). Het is aan het bestuursorgaan om, als de indiener een beroep op de Woo heeft gedaan, met een beroep op een van de in voormelde uitspraak verwoorde uitzonderingen deugdelijk te motiveren dat zich een uitzondering op de hoofdregel voordoet. Het college stelt dat hier een uitzonderingssituatie aanwezig is, omdat de aard van het verzoek van eiser volledig in de privésfeer ligt. Het voldoen aan het Woo-verzoek zou betekenen dat (gevoelige) persoonsgegevens van zowel eiser als zijn zoon openbaar moet worden gemaakt voor een ieder. Het verzoek is daarom niet aan te merken als een Woo-verzoek, maar een (herhaald) AVG-verzoek. Naar het oordeel van de rechtbank heeft het college terecht op grond van vermelde motivering eisers Woo-verzoek afgewezen. Ook de afwijzing van het AVG-verzoek is terecht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2025, 129

MK ABRS, 23-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:230](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 29 lid 1

ASIEL. De rechtbank heeft ten onrechte geoordeeld dat de minister bij het nieuw te nemen besluit ervan uit moet gaan dat de vreemdeling aan de vereisten van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 voldoet. Het is aan de minister om het asielrelaas bij het nemen van een nieuw besluit, op basis van de verklaringen die hij geloofwaardig acht, te beoordelen op de zwaarwegendheid daarvan.

2. De rechtbank heeft overwogen dat de vreemdeling voldoet aan de vereisten voor een verblijfsvergunning asiel op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000. De minister moet volgens de rechtbank nog beoordelen of de vreemdeling voldoet aan de vereisten van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000. Ook moet de minister nog onderzoeken of de uitsluitingsgronden van artikel 3.105c en artikel 3.105e van het Vb 2000 op de vreemdeling van toepassing zijn. De rechtbank heeft de minister vervolgens de opdracht gegeven om met inachtneming van haar uitspraak een nieuw besluit te nemen. Zij heeft geoordeeld dat de minister de vreemdeling ten minste een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd moet verlenen op grond van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000, tenzij zich een uitsluitingsgrond voordoet als bedoeld in artikel 3.105e van het Vb 2000.

2.1. In zijn tweede grief, gericht tegen deze overwegingen, klaagt de minister terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat hij bij het nieuw te nemen besluit ervan uit moet gaan dat de vreemdeling aan de vereisten van artikel 29, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 voldoet. Hiermee heeft zij de minister een te ver strekkende opdracht gegeven (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 31 januari 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:334](#), onder 3.3). De minister betoogt

terecht dat het aan hem is om het asielrelaas bij het nemen van een nieuw besluit, op basis van de verklaringen die hij geloofwaardig acht, te beoordelen op de zwaarwegendheid daarvan. Aangezien de minister erkent dat hij een nieuw besluit moet nemen, leidt de grief echter niet tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank. Bij het nieuw te nemen besluit moet de minister het asielrelaas dus weliswaar opnieuw beoordelen met inachtneming van de uitspraak van de rechtbank, maar zonder uit te hoeven gaan van de bestreden opdracht in de overwegingen. Daarbij heeft hij de mogelijkheid om de vreemdeling opnieuw te horen.

JnB 2025, 130

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 23-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:788](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 43

ASIEL. De rechtbank is van oordeel dat WBV 2023/26 buiten toepassing moet worden gelaten. Het voorgaande betekent dat de beslistermijn van zes maanden niet met toepassing van artikel 42, vierde lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 met negen maanden is verlengd. De situatie bedoeld in artikel 42, vierde lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 doet zich niet voor.

De rechtbank is verder van oordeel dat het voor Syriërs inwerking getreden besluitmoratorium niet meebrengt dat de ingebrekestelling niet geldig is, omdat het besluitmoratorium op het moment van indiening daarvan nog niet gold. Dit laat onverlet dat op de datum van het van kracht worden van het besluitmoratorium nog niet was beslist op de asielaanvraag van eiseres. Zoals volgt uit de totstandkomingsgeschiedenis van (het huidige) artikel 43 van de Vw 2000 is een besluitmoratorium ook van toepassing op asielaanvragen waarop nog niet is beslist. Dit volgt ook uit rechtspraak van de Afdeling. De verplichting om op de asielaanvraag te beslissen is alsnog opgeschort voor de in het besluitmoratorium genoemde duur van een jaar.

JnB 2025, 131

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 22-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:714](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 31 lid 1

ASIEL. De rechtbank oordeelt dat eiser zich terecht op het standpunt heeft kunnen stellen dat de minister, voor wat betreft de beoordeling van de relevante elementen van eisers asielaanvraag, ten onrechte heeft gesteld dat is voldaan aan de samenwerkingsplicht en er geen reden was om het asieldossier in Griekenland op te vragen. Op grond van het arrest [QY, [ECLI:EU:C:2024:524](#)], had de minister zo spoedig mogelijk informatie uit dienen te wisselen met de bevoegde autoriteit van de lidstaat die eerder aan dezelfde verzoeker de vluchtelingenstatus had toegekend. Hij had Griekenland moeten verzoeken om binnen een redelijke termijn de informatie mee te delen waarover zij beschikt en die tot de toekenning van deze status heeft geleid. Omdat deze informatie-uitwisseling niet heeft plaats gevonden, heeft het besluit een motiveringsgebrek.

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB 2025, 132

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle, 20-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:671](#)

minister van Asiel en Migratie.

Awb 2:15 lid 1

PROCESRECHT. De ingebrekestelling is per fax gestuurd. De rechtbank is van oordeel dat uit het gebruikte formulier en uit de IND-website volgt dat de weg voor indiening van een ingebrekestelling per fax wel is opengesteld. De ingebrekestelling is wel geldig.

[Naar inhoudsopgave](#)

Toezicht en vrijheidsontneming

JnB 2025, 133

Rechtbank Den Haag, 21-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:675](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 6

TOEGANGSWEIGERING. VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. Grensdetentie na grensweigering aan binnengrenzen in strijd met Schengengrenscore en Terugkeerrichtlijn. De rechtbank stelt voorop dat indien de grensweigering onrechtmatig is, daarmee tevens de op deze toegangsweigering gebaseerde grensdetentie onrechtmatig is.

Artikel 14 van de Schengengrenscore waarin de toegangsweigering is geregeld is opgenomen in hoofdstuk II van de Schengengrenscore. Dat hoofdstuk heeft als titel “*Toezicht aan de buitengrenzen en weigering van toegang*”. Dit hoofdstuk is opgenomen in titel II met de titel “*Buitengrenzen*”. Hieruit en uit de context van dit hoofdstuk valt af te leiden dat toegang enkel mag worden geweigerd aan een ‘buitengrens’ als bedoeld in de Schengengrenscore. Partijen zijn het erover eens dat van een toegangsweigering aan de buitengrens geen sprake is, nu het hier gaat over een gemeenschappelijke landgrens tussen twee lidstaten (Nederland en Duitsland). Verweerder wijst er echter op dat een toegangsweigering niettemin mogelijk is, omdat verweerder gebruik heeft gemaakt van de in artikel 25a van de Schengengrenscore geboden mogelijkheid voor tijdelijke herinvoering van grenstoezicht aan de binnengrenzen. Onder die omstandigheden verklaart artikel 32 van de Schengengrenscore de desbetreffende bepalingen van titel II van overeenkomstige toepassing. Dit maakt volgens verweerder dat ook aan een binnengrens de toegang mag worden geweigerd.

Het HvJ EU heeft in het arrest Arib [[ECLI:EU:C:2019:220](#)] evenwel geoordeeld dat uit de Schengengrenscore “volgt dat een binnengrens waar een lidstaat krachtens artikel 25 van deze code toezicht heeft heringevoerd, niet gelijkstaat met een buitengrens in de zin van deze code”. Ook heeft het HvJ EU in dit arrest geoordeeld dat artikel 32 van de Schengengrenscore aldus moet worden uitgelegd dat “dit artikel niet van toepassing is op de situatie waarin een derdelander vlak bij een binnengrens is aangehouden en illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft en dat dit zelfs geldt wanneer deze lidstaat krachtens artikel 25 [van de Schengengrenscore] het toezicht aan deze grens heeft heringevoerd [...]”.

De rechtbank is met eiser van oordeel dat dit arrest Arib niet anders kan worden uitgelegd dan dat het herinvoeren van toezicht aan een binnengrens met toepassing van artikel 25(of 25a) van de

Schengengrenscore niet de bevoegdheid creëert om aan een reeds op het grondgebied van een lidstaat verblijvende illegale vreemdeling alsnog de toegang tot het grondgebied van de lidstaten te weigeren, als ware het een buitengrens. Uit het arrest Arib volgt dat dergelijke vreemdelingen onder de Terugkeerrichtlijn vallen, hetgeen betekent dat op hen de terugkeerprocedure zoals omschreven in deze richtlijn moet worden toegepast.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2025, 134

MK ABRS, 29-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:258](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 6 lid 3

VREEMDELINGENBEWARING. GRENSDETENTIE. Het JCS is ook onder de detentieomstandigheden voor vreemdelingen ten tijde van de uitspraak van de rechtbank een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

Maken de omstandigheden in het JCS de tenuitvoerlegging van de grensdetentie onrechtmatig?

4.4. Op basis van de overwegingen van het Hof in het arrest Landkreis Gifhorn en de onder 4.3 tot en met 4.3.2 beschreven feiten, komt de Afdeling tot een andere conclusie dan de rechtbank. De Afdeling is van oordeel dat het JCS ook onder de detentieomstandigheden voor vreemdelingen ten tijde van de uitspraak van de rechtbank een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

4.4.1. Voor dit oordeel is van doorslaggevend belang dat vreemdelingen in grensdetentie en strafrechtelijk gedetineerden in het JCS strikt worden gescheiden en dat de regels voor de tenuitvoerlegging van grensdetentie verschillen van die voor strafrechtelijke detentie. Daarnaast is het gedeelte van het JCS waarin grensdetentie plaatsvindt, specifiek ingericht voor de behandeling van de asielprocedure en de bijstand die vreemdelingen daarbij nodig hebben. De Afdeling betreft ook bij haar oordeel dat vreemdelingen in grensdetentie, ook ten tijde van de uitspraak van de rechtbank, minder uren per dag in hun cel ingesloten werden dan strafrechtelijk gedetineerden. Het is de Afdeling verder niet gebleken dat de beperkingen waaraan vreemdelingen in het JCS ten tijde van de uitspraak van de rechtbank werden onderworpen, verder gaan dan strikt noodzakelijk is of dat de minister niet zoveel mogelijk voorkomt dat vreemdelingendetentie in het JCS gelijkstaat aan strafrechtelijke detentie. Dat het personeel van het JCS zowel bij vreemdelingendetentie als bij strafrechtelijke detentie wordt ingezet, is naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende voor de conclusie dat het JCS niet langer als gespecialiseerde bewaringsaccommodatie kan worden aangemerkt.

4.4.2. De tenuitvoerlegging van de grensdetentie in het JCS ten tijde van de uitspraak van de rechtbank maakt dus niet dat het JCS geen gespecialiseerde bewaringsaccommodatie in de zin van de Opvangrichtlijn meer is. De bevoegdheid van de bestuursrechter strekt niet verder dan deze toetsing. De bestuursrechter is op grond van artikel 1:6, aanhef en onder b, van de Awb niet bevoegd om te oordelen over de vraag of de wijze waarop grensdetentie in het JCS in een individueel geval ten uitvoer wordt gelegd in strijd is met het Reglement regime grenslogies. Verder is de

bestuursrechter ook niet bevoegd om te oordelen over de vraag of de klachtprocedure waarin dat reglement voorziet voldoende effectief is.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2025, 135

MK ABRS, 27-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:219](#)

minister van Asiel en Migratie.

EVRM 5

VREEMDELINGENBEWARING. Overschrijding maximaal toegestane verblijf in de politiecel van 24 klokuren leidt niet zonder meer tot onrechtmatigheid van de maatregel. Onderscheid moet worden gemaakt tussen de vraag in hoeverre de bewaring zelf onrechtmatig is, en in hoeverre de wijze van tenuitvoerlegging daarvan onrechtmatig moet worden geoordeeld. Schadeloosstelling naar de norm van € 30,00 per dag of gedeelte van een dag.

1.1. In zijn eerste grief klaagt de minister tevergeefs dat de termijn van 24 uur voor het maximaal toegestane verblijf in de politiecel inhoudt dat de vreemdeling niet meer dan één nacht in de politiecel mag verblijven. Uit de uitspraak van de Afdeling van 28 mei 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2181](#), onder 3-4, volgt dat de termijn als 24 klokuren begrepen moet worden. Uit het dossier blijkt dat de vreemdeling op 26 januari 2024 om 15.00 uur in bewaring is gesteld en in een politiecel is geplaatst. Ook blijkt uit het dossier dat hij de politiecel op 27 januari 2024 om 17.10 uur heeft verlaten. De termijn van 24 uur is dus met ruim twee uur overschreden. In zijn tweede grief klaagt de minister wel terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat deze overschrijding van de termijn niet zonder meer tot onrechtmatigheid van de maatregel leidt. Het verblijf in de politiecel was te lang, waardoor in dit geval de aanvankelijke tenuitvoerlegging van de bewaring onrechtmatig was (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 22 april 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:1605](#), onder 4.1 en 5).

1.2. Daarover merkt de Afdeling op dat, anders dan zij heeft geoordeeld in de uitspraken van 7 september 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3409](#), en 16 november 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3290](#), er een onderscheid gemaakt moet worden tussen de vraag in hoeverre de bewaring zelf onrechtmatig is, en in hoeverre de wijze van tenuitvoerlegging daarvan onrechtmatig moet worden geoordeeld.

1.3. Omdat in dit geval de maatregel van bewaring ten tijde van de uitspraak van de rechtbank al op een daarvoor geschikte locatie was voortgezet, kon het bevel tot wijziging van de wijze van tenuitvoerlegging ingevolge artikel 94, zesde lid, van de Vw 2000 achterwege blijven. De vreemdeling heeft wel aanspraak op een schadeloosstelling als bedoeld in artikel 5, vijfde lid, van het EVRM in samenhang gelezen met artikel 94, zesde lid, van de Vw 2000. Omdat sprake is van een overschrijding van de maximale verblijfsduur met ruim twee uur, wordt deze schadeloosstelling vastgesteld, naar de norm van € 30,00 per dag of gedeelte van een dag, op in totaal € 30,00.

JnB 2025, 136

MK ABRS, 28-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:232](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 93

Awb 1:3

VREEMDELINGENBEWARING. Omdat het model M113 geen besluit is in de zin van artikel 1:3 van de Awb en ook niet op grond van artikel 93 van de Vw 2000 met een besluit gelijkgesteld moet worden, concludeert de Afdeling dat de wetgever het opheffen van de bewaring heeft

gezien als feitelijke handeling. Dit betekent dat de minister terecht betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het opmaken van een model M113 een constitutief vereiste is voor de opheffing van de bewaring.

5. Om te kunnen beoordelen of het opmaken van een model M113 een constitutief vereiste is voor de opheffing van een bewaringsmaatregel, moet eerst worden vastgesteld wat het rechtskarakter van dat model M113 is. Aan de hand van het antwoord op die vraag kan vervolgens worden beoordeeld of de rechtbank terecht tot de conclusie is gekomen dat de eerste bewaringsmaatregel heeft voortgeduurd en terecht voor elf dagen schadevergoeding heeft toegekend.

5.1. Op grond van artikel 5, vierde lid, van het EVRM, moet de vreemdeling die in bewaring is gesteld, onverwijld voor de rechter worden geleid. Dit volgt ook uit artikel 15, tweede lid, aanhef en onder a, van de Terugkeerrichtlijn en artikel 15, tweede lid, van de Grondwet. Dit verklaart waarom de wetgever gelet op artikel 93, eerste lid, van de Vw 2000 het opleggen van een bewaringsmaatregel niet heeft gekwalificeerd als een besluit. Het opleggen van de maatregel is in die bepaling wel gelijkgesteld met een besluit. Daarmee is gewaarborgd dat het de vreemdelingenrechter en niet een andere rechter is die bevoegd is om te oordelen over het opleggen van die maatregel. Dit volgt ook uit de memorie van toelichting bij de Algehele herziening van de Vreemdelingenwet (Kamerstukken II, 1998/99, 26 732, nr. 3, blz. 86 en 87).

5.2. De Afdeling concludeert dat, als een bewaringsmaatregel geen besluit in de zin van artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) is, een document waaruit de opheffing van die bewaringsmaatregel volgt, dit ook niet is. De omstandigheid dat op grond van paragraaf A5/6.14 van de Vc 2000 voor de opheffing van de bewaring gebruik wordt gemaakt van een schriftelijk stuk, model M113, en dat een afschrift hiervan aan de vreemdeling wordt uitgereikt, maakt niet dat de opheffing toch als een besluit moet worden aangemerkt. De minister heeft hierover tijdens de zitting bij de Afdeling op 29 november 2024 toegelicht dat het model M113 dient als interne kennisgeving om de betrokken ketenpartners te laten weten dat de bewaring is opgeheven. Daarom kan dit document, zoals soms gebeurt, eventueel ook achteraf worden opgesteld, bijvoorbeeld na een uitzetting. Deze praktijk is neergelegd in paragraaf A5/2.1 van de Vc 2000.

5.3. De vraag die vervolgens moet worden beantwoord, is of de wetgever met artikel 93 van de Vw 2000 de bedoeling heeft gehad om de opheffing van een bewaringsmaatregel gelijk te stellen met een besluit, zodat daartegen beroep openstaat bij de vreemdelingenrechter. De tekst van deze bepaling wijst daar niet op. Daarin wordt de opheffing van een bewaringsmaatregel namelijk niet genoemd. Verder overweegt de Afdeling dat artikel 93 van de Vw 2000 tot doel heeft om rechtsbescherming bij een bewaringsmaatregel te waarborgen. De vreemdeling kan in een beroep of vervolgberoep daartegen ook om opheffing vragen of over het moment van een opheffing klagen. Omdat hiermee ook de rechtsbescherming in het kader van de opheffing gewaarborgd is, ziet de Afdeling geen aanleiding om artikel 93 van de Vw 2000 zo uit te leggen dat het model M113 ook gelijkgesteld moet worden met een besluit.

5.4. Kortom, omdat het model M113 geen besluit is in de zin van artikel 1:3 van de Awb en ook niet op grond van artikel 93 van de Vw 2000 met een besluit gelijkgesteld moet worden, concludeert de Afdeling dat de wetgever het opheffen van de bewaring heeft gezien als feitelijke handeling. Dit betekent dat de minister terecht betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het opmaken van een model M113 een constitutief vereiste is voor de opheffing van de bewaring.

JnB 2025, 137

MK ABRS, 28-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:273](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 6

VREEMDELINGENBEWARING. Van de minister mag worden verwacht dat hij bij het invullen van het model M113 de nodige zorgvuldigheid betracht. De vermelding van de onjuiste datum in het model M113 leidt in dit geval niet tot de conclusie dat de vreemdeling vanaf 18 januari 2024 zonder geldige titel zijn vrijheid is ontnomen.

3.1. De in de grief opgeworpen rechtsvraag over het rechtskarakter van het model M113 in bewaringszaken heeft de Afdeling bij uitspraak van vandaag, [ECLI:NL:RVS:2025:232](#), beantwoord. De overwegingen in die uitspraak zijn ook in deze zaak van toepassing.

3.2. In het verlengde van die overwegingen overweegt de Afdeling dat van de minister wel mag worden verwacht dat hij bij het invullen van het model M113 de nodige zorgvuldigheid betracht. Dat hierin de datum van de maatregel van 18 januari 2024 is vermeld in plaats van de datum van de juiste op te heffen maatregel van 18 november 2023, is dan ook slordig. Maar de minister betoogt terecht dat dit, gelet op de rest van het model M113, in het bijzonder de vermelde reden van de opheffing, een kennelijke verschrijving is en dat de opheffing zag op een andere maatregel. Verder acht de Afdeling van belang dat de minister in het gehoor, voorafgaand aan de vrijheidsontnemende maatregel, heeft medegedeeld dat de asielaanvraag van de vreemdeling is afgewezen en dat die afwijzing tot gevolg kan hebben dat hij langer in detentie zal verblijven. Daarnaar gevraagd heeft de vreemdeling geantwoord dat hij dat begreep. De vreemdeling is ook niet vrijgelaten. De Afdeling overweegt op basis hiervan dat het voor de vreemdeling duidelijk had moeten zijn dat niet bedoeld was om de maatregel van 18 januari 2024, maar die van 18 november 2023 op te heffen. Anders dan de rechtbank, komt de Afdeling daarom tot het oordeel dat de vermelding van de onjuiste datum in het model M113 in dit geval niet tot de conclusie leidt dat de vreemdeling vanaf 18 januari 2024 zonder geldige titel zijn vrijheid is ontnomen.

JnB 2025, 138

MK ABRS, 28-01-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:275](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000

VREEMDELINGENBEWARING. STAANDEHOUDING. De rechtbank heeft niet onderkend dat uit de informatie in het proces-verbaal, ook zonder een nadere concretisering van de waargenomen gedragingen, voldoende blijkt dat sprake was van een niet-vreemdelingenrechtelijke staandehouding.

3. [...]. De rechtbank wijst er terecht op dat uit het proces-verbaal van bevindingen moet blijken wat de aanleiding was voor de staandehouding, om te kunnen beoordelen op grond van welke bevoegdheid deze heeft plaatsgevonden. Zij heeft niet onderkend dat in dit geval voldoende concreet uit het proces-verbaal blijkt dat de vreemdeling is staande gehouden in het kader van de uitoefening van een algemene politietask. Uit het proces-verbaal blijkt namelijk dat de staandehouding heeft plaatsgevonden tijdens een algehele surveillance. De verbalisanten zagen de vreemdeling opvallend heen en weer lopen voor een synagoge. De zinsnede "Ambtshalve is ons bekend dat er in de huidige situatie in de wereld hier een dreiging op kan staan.", geeft er blijk van dat de verbalisanten het gedrag van de vreemdeling vervolgens hebben uitgelegd in het licht van de actuele maatschappelijke context. Die context ziet, zoals de minister uitlegt in zijn

hogerberoepschrift, op verhoogde alertheid in het kader van dreiging in de richting van onder meer Joodse instellingen. Onder die omstandigheden betoogt de minister terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat uit de informatie in het proces-verbaal, ook zonder een nadere concretisering van de waargenomen gedragingen, voldoende blijkt dat sprake was van een niet-vreemdelingenrechtelijke staandehouding. Dat betekent dat de bewaringsrechter zich niet kan uitlaten over de rechtmatigheid van de staandehouding. [...]

JnB 2025, 139

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 27-01-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:906](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 59b lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Volgberoep. Na het uitbrengen van het voornemen heeft de minister eiser per brief op de hoogte gesteld dat van een verlenging van de maatregel o.g.v. art. 59b, derde lid van de Vw geen sprake zou zijn. Eiser is daar in zijn zienswijze dan ook niet op ingegaan. Door vervolgens toch over te gaan tot het verlengen van de bewaring, heeft de minister onzorgvuldig gehandeld. Dit besluit is immers tot stand gekomen zonder eiser de gelegenheid te geven hier op te reageren. De maatregel is ten onrechte verlengd en duurt onrechtmatig voort met ingang van 11 januari 2025.

[Naar inhoudsopgave](#)